

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Joh. Jonstoni Thaumatographia Naturalis

Jonston, Jan

Amstelodami, 1661

Caput XXX

urn:nbn:de:bsz:31-97032

larum. In officinis in quibus argentum ab ære secernitur, in tubro luteum est, quod Regulare vocant: in rubro fuscum, quod Caldarium. *Agric. in lib. fossil.* Illud mollius etiam dilatatur non funditur tantum: hoc funditur sed duci non potest. Cadmia tinctum in aureum abit colorem, & Orichalcum dicitur. Igni accenditur, liquefit, funditur; sed in magno catino vim ignium non tolerat, nec alternatim cum rebus quæ aurum & argentum purgant positum, sed planè consumitur. Putrefactionem non metuit; & ne alia metuant facit. Hinc monumentum ære perennius apud Horatium, & Ægyptii videntur ideo tabulas æreas imposuisse cadaveribus. Acutos etiam mucrones æreos olim cadaveribus infixos fuisse, testatur *Petrus in Hieroglyphic.* Tales Venetiis apud Lautedanum imagunculas vidit *Camerarius Hor. subcisi. cent. 1. cap. 14*; ex conditis sumptos cadaveribus Lautedanum affirmavit filius. Opera ex ære recensentur varia. Centum Babylonis portæ celebratæ sunt literis, & Æneus amphorarum triginta crater, quo Cræsum donarunt Lacedæmonii. Florentiæ sacellum Divi Iohannis, quod Baptistarium appellant, tres æreas habet valvas deauratas. Ex eodem Solis apud Rhodios Colossus. Septuaginta ille cubitorum altitudinis fuit. Post quinquagesimum annum terræ motu prostratus, multis etiam jacens miraculo. *Plinius l. 34. cap. 7.* Pauci pollicem ejus amplectebantur. Majores erant digiti, quam pleræque statuæ. Vasti specus fractis hiabant membris. Spectabantur intus magnæ molis saxa, quorum pondere stabiliverat constituens. Duodecim annis tradunt effectum trecentis talentis. Inter septem mundi receptus miracula.

CAPUT XXX.

DE PLUMBO.

TRiplex plumbum est, candidum, cinereum, nigrum. Prius sui non reperitur coloris: lapilli tamen subalbi ex quibus conficitur. Ex eo corroso facit

aceti vapor ceruſſam. Cinereum Snebergi effoditur. Cum argentum ex eo excoquitur, totum ignis conſumit. Ex nigro vaſa quadrata fiunt, in quibus ex falſa ſal excoquitur aqua, ex nitroſa nitrum. *Agricol. in obſeruar.* Hæliquoſe plena aëri expoſita, pluias deſignant, guttulas foris ſi conceperint. Nihil eo feruentius: artamen ſi ſucco malvæ aut Mercutialis manus oblinas, inoffenſe tractare licebit liquatum, celeti modo id perficiatur motu. *Lemn. l. 2. de occult. cap. 34.* Argentum gravitate vincit; viſum tamen innatare liquato. Fugaces forſan inſtabilis in igne plumbi elevantur partes, argenti, quia non evaporant, ſubjacent. *Libav. l. 2. Epiſt. Chymic. Ep. 98.* Augeri tam mole tum pondere dicitur, ſi in ædibus ſubterraneis, aërem habentibus turbidum, condatur, ita ut quæcunque illic ponuntur, ſitum celeriter colligant. Plumbea ſtatuarum vincula, quibus earum annectuntur pedes, ſæpenumero creviſſe viſum eſt, & quædam adeo intumuiſſe, ut ex lapidibus dependerint cryſtalli modo. *Αγριππιδειου eſſe experientia inditum. Fernel. de lue Venerea, cap. 7.* Cum enim Empirici ſuaſu dimidiam ejus pulveris quidam per dies quindecim cum cibus comediſſet libram, arthriticidem pulſurus, quæ ingerebantur plumbeum aſſumebant nidorem, & quæ eſciciebantur, plumbeo erant infecta colore. In Medicinæ tamen uſum venire compertum. Id enim refrigerat. Quare & mortaria atque piſtilli ex eo conſici ſolent; in quibus ſi terantur liquores qui ex utriuſque oriuntur mixtura, frigidiores fiunt. Utiliter laminæ Venereorum ſubſternuntur lumbis, ſi quando propter crebras Veneris exercitationes, ſomniis vexati ſemen emittunt. Talibus Calvus Orator cohibuit libidinem, ut vires corporis ſtudiorum cuſtodiret labori. *Plinius.* Muſici olim pectori impoſuerunt eaſdem, ad cantica exclamanda. *Iſidorus.* Chartam plumbeam ſupinus pectore ſuſtinuit Nero, conſervaturus vocem. *Suetonius in Nerone.*